

DAUGIAU TRAŠŲ, DERLINGESNĖ BUS ŽEMĖ, GAUSESNIS DERLIUS

Šiandieniniame mūsų laikraščio numeryje spausdinamas „Aušros“ kolūkio agronomo Juozo Barzdos straipsnis, kuriame jis pasakoja apie vietinių trąšų sukauptą artelėje. Aušriečiai teisingai elgiasi, iš anksto padėdami gerą pagrindą ateinančių metų derliui. Jeigu jie ir toliau taip kruopščiai dirbs, nėra abejonės, kad septynmečio statomą uždavinį — 1,5–2 kartus padidinti grūdinių kultūrų derlingumą — pilnutinai įvykdys.

Visas sąlygas vietinių trąšų ištekliams padidinti turi ir kiti kolūkiai. Tačiau dar ne visose artelėse tinkamai kaupiamos vietinės trąšos. Štai, J. Zemaitės vardo kolūkis. Velėna užžėlę paruoštos išvežimui į laukus durpės, tačiau gaminti pūdiniams jos dar nenaudojamos. Ir iš tvartų kolūkiečiai mėto mėšlą lauk, kaip tik jiems patinka, srutas upeliams leidžia. O žemiems derliams pateisinti šios artelės vadovai stengiasi sugalvoti priežastis: tai žemės čia per sunkios, tai mineralinių trąšų nėra, tai oras per sausas, tai per lietingas. Bet jei agronomas Pivarauskas su brigadininkais bei pirmininku būtų paskaičiavę, kokius derliaus nuostolius turi kolūkis taip „tvarkydamas“ trąšas, gal jie rimčiau susirūpintų jų kaupimu. O nuostoliai didžiuliai. Išmėčius mėšlą mažomis krūvelėmis, iš jo išgaruoja daug azoto. Jei palaidai laikoma 1000 tonų mėšlo, tai per žiemą iš jo išgaruoja apie 2 tonas azoto. O 2 tonos azoto — tai 10 tonų amonio sulfato.

Dabar patogus laikas organinėms trąšoms kaupti ir vežti į laukus. Visi gyvuliai jau tvartuose ir susidaro čia daug mėšlo bei srutų. Taip pat užtenka laisvų darbo rankų bei technikos trąšų išvežimui.

Svarbiausią dėmesį reikia skirti mėšlo slaukymui. Mūsų rajono artelėse prie tvartų nėra įrengtų mėšlidžių bei srutom duobių. Išmestą iš tvartų mėšlą reikia tučtuojau kompostuoti su durpėmis čia pat prie tvarto arba išvežti į dirvas. „Nemuno“ kolūkyje prie kiaušidės iškasta srutom duobė, bet ji jau sklindina ir kiaušidinės srutas iš jos pila kur papuola. O juk su kiekviena išpilta srutų tona netenkama apie 0,5 centnerio amonio sulfato. Tačiau apie šiuos nuostolius kolūkio agronomas Vilimas, matyti, negalvoja.

Kaip tvarkingai bebūtų laikomas mėšlas bei srutos, jų vistiek neužtektų visų dirvų patrešimui. Padidinti jų išteklius galima tik durpėmis. Jų turi paruošę beveik visi kolūkiai. Į kiekvieną arimų hektarą durpių reikia išvežti ne mažiau kaip po 6 tonas.

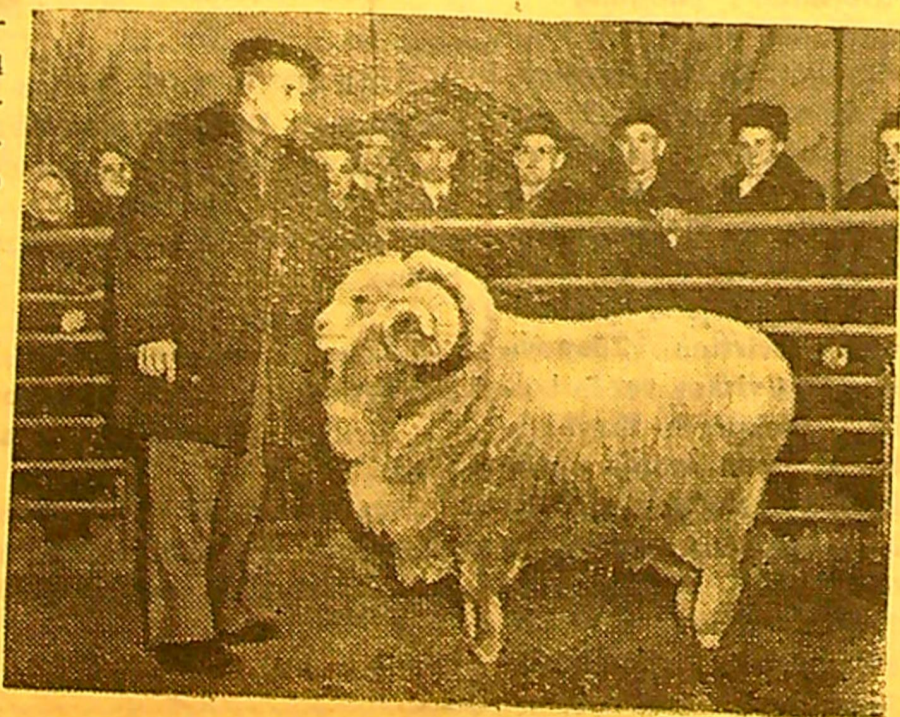
Be to, daug mėšlo turi sukauptę kolūkiečiai, laikydami asmeninius gyvulius. Kolūkių valdyboms reikia susitarti su jais dėl mėšlo išvežimo iš tvartų į brigadų laukus. Už sutartą atlyginimą kiekvienas kolūketis sutiks išvežti po 4–5 vežimus mėšlo. Tokia sutartis būtų abipus naudinga: kolūkis gautų vertingos trąšos, kolūkiečiai — šiaudų kraikui arba kitokį atlyginimą.

Vietinių trąšų išvežimui į laukus artelėse reikia sudaryti pastovias vežėjų brigadas, kurios teisingai paruoštų kompostą, našiai dirbtų.

Trąšų kaupimas, jų teisingas laikymas dabar turi būti visų žemdirbių dėmesio centre. Artelių valdybų, partinių bei komjaunimo organizacijų uždavinys — išaiškinti kolūkiečiams trąšų sukauptimo reikšmę, organizuoti paukščių mėšlo, pelenų rinkimą. Į talką reikia pasikviesti mokyklų mokinius. Kiekviena tona organinių trąšų — tai ateinančių, antrųjų septynmečio metų, derliaus centneriai.

LŪLP gyvulininkystės paviljonuose vyksta mėsinių veislių gyvulių apžiūra. Parodos ekspertų komisija avininkystės skyriuje pripažino I-ojo laipsnio atestatą askanų veislės 3 metų amžiaus avinui. Jo gyvas svoris 145 kilogramai, metinis vilnos prikarpimas — 19 kilogramų. Avinas priklauso Ukrainos gyvulininkystės institutui.

Nuotraukoje: aviganiaus I. Ostrianskis demonstruoja aviną, gavusį I-ojo laipsnio atestatą.
L. Velikžanino nuotr.

Visų šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

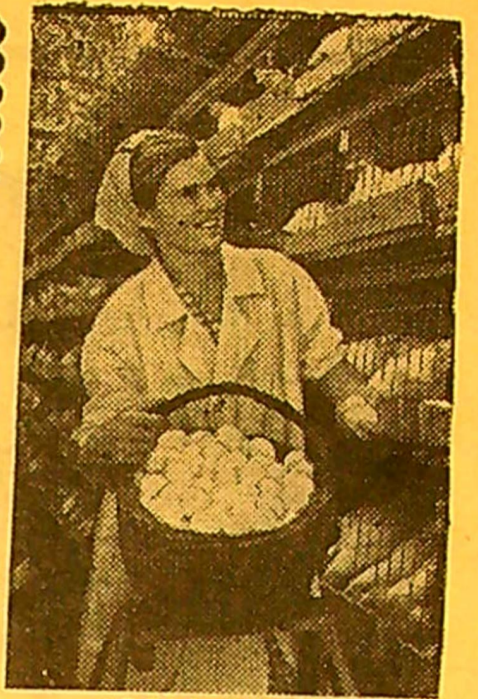
1959 m.

lapkričio

24

ANTRADIENIS
Nr. 139(1869)

Kaina 15 kap.

ALMA-ATOS SRITIS. Didelių laimėjimų pasiekė Ilijsko rajono „Luč Vostoka“ kolūkio paukštininkė Nina Syčeva. Ji per 9 mėnesius iš 2000 vištų surinko vidutiniškai po 125 kiaušinius, o iki metų galo pasiryžusi gauti po 160 štukų.

Nuotraukoje: paukštininkė Nina Syčeva.

(TASS).

TARYBŲ Lietuvoje

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Šauni brigada Tarybos

Ekonominėje ir Biudžeto komisijose

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Ekonominė 17 dieną surengė savo pler Biudžeto komisijos ap-svarstė Lietuvos TSR liaudies ūkio išvystymo plano ir valstybinio biudžeto 1960 metams projektus, o taip pat ataskaitą apie respublikos biudžeto įvykdymą 1958 metais. Šiuos klausimus Lietuvos TSR Ministrų Taryba pateikia tvirtinti Aukščiausiosios Tarybai.

Deputato K. Meškausko pirmininkaujama Ekonominė komisija ir S. Juozapavičiaus pirmininkaujama Biudžeto komisija lapkričio 17 dieną surengė savo plenarinius posėdžius. Po to įvyko jungtinis Ekonominės ir Biudžeto komisijų posėdis. Posėdyje buvęs Valstybinės plano komisijos pirmininko A. Drobnio pranešimas apie Lietuvos TSR liaudies ūkio išvystymo 1960 metais plano projektą. Lietuvos TSR finansų ministras R. Sikorskis pranešė apie Lietuvos TSR valstybinio biudžeto 1960 metams projektą ir apie 1958 metų biudžeto įvykdymą.

Kovoti už komunistinio darbo brigados vardą Šilutės autotransporto kontoros autobusų vairuotojai pasiryžę dar šį pavasarį. Pavyzdinčiai dirbo 25 brigados nariai. Didįjį Spalį brigada sutiko beveik pusantro karto viršijusi metinę keleivių pervežimo užduotį. Brigados nariai lanko liaudies kultūros universitetą, suorganizavo chorą ir liaudies šokių ratelį.

(ELTA).

Naujoms kolūkių gyvenvietėms

Dvarčionių plytinės gyvenvietėje pastatytas bandomasis namas iš stambių vibroplokščių. Tokius surenkamus 2–3 kambarių namus neseniai pradėjo gaminti plytinės kolektyvas. Jie skirti masinei statybai kolūkių gyvenvietėse. Namą du darbininkai automobilinio kranu pagalba gali sumontuoti per 8 darbo valandas. Jo kaina neviršys 25 tūkstančių rublių.

(ELTA).

(ELTA).

Iš gamybos atliekų

Panevėžio spirito kombinata per metus susikaupia keliolika tūkstančių tonų melasinės brogos išvirų, kurios anksčiau buvo nenaudojamos. Įmonės vyriausiasis inžinierius J. Grigonis kartu su laboratorijos vedėja V. Rudzinskiene po ilgų ieškojimų surado būdą mieles iš išvirų gaminti. Šiais metais kombinatas iš šių gamybos atliekų pagamins beveik 600 tonų aukštos kokybės mielių, kurios savo kilimo savybėmis net pralenkia kitų įmonių gaminamas mieles.

Ilgą laiką įmonėje eidavo niekais rūgimo procese išsiskiriančios angliarūgtės dujos. Dabar jos surenkamos, išvalomos ir suskystinamos. Kiekvieną parą

respublikos vaisvandenių gamybos įmonėms spirito kombinatas išsiunčia daugiau kaip 120 tonų suskystintų angliarūgtės.

Vien tik įsisavinus mieles gamybą iš melasinės brogos išvirų ir pradėjus rinkti angliarūgtės dujas, įmonė per metus gaus daugiau kaip 3 milijonus rublių papildomų pajamų.

Mūsų RAJONE

Iki gruodžio 5 dienos

Okiniams metams artėjant pirmo numerio šiaudeliai parduodami valstybei, o žemesnio numerio — vežami prie MMS linų apdirbimo agregato ir savo įgoms perdirbami į pluoštą. II brigada linų rūšiavimą užbaigė ir jau pardavė valstybei 11 tonų šiaudelių.

Kolūkyje paspartintu tempu vyksta kūlimas. Paleisti į darbą 3 agregatai. Vakar V brigada kūlimą užbaigė. Iki gruodžio 5 dienos numato užbaigti kūlimą visos brigados.

Visose laukininkystės brigadose vyksta atsiklojėjusių linų šiaudelių rūšiavimas. Šis darbas jau artėja prie pabaigos. Aukštesnio kaip

šiaudeliai parduodami valstybei, o žemesnio numerio — vežami prie MMS linų apdirbimo agregato ir savo įgoms perdirbami į pluoštą. II brigada linų rūšiavimą užbaigė ir jau pardavė valstybei 11 tonų šiaudelių.

Kolūkyje paspartintu tempu vyksta kūlimas. Paleisti į darbą 3 agregatai. Vakar V brigada kūlimą užbaigė. Iki gruodžio 5 dienos numato užbaigti kūlimą visos brigados.

Visose laukininkystės brigadose vyksta atsiklojėjusių linų šiaudelių rūšiavimas. Šis darbas jau artėja prie pabaigos. Aukštesnio kaip

Linų rūšiavimas užbaigtas

„Lenino atminimo“ kolūkio linų augintojai per paskutiniąsias savaites buvo užimti linų produkcijos paruošimu ir pristatymu valstybei. Į Ignaliną nugabenta 5 tonos linų sėmenų.

II, drg. Ragozino vadovaujamoje, laukininkystės brigadoje kasdien rūšiavo linų šiaudelius 6–7 moterų. Geriausiai dirbo kolūketės K. Zaiceva, A. Ragozina. Linų rūšiavimas brigadoje užbaigtas. Paruošta apie 5 tonos šiaudelių. Pirmosios 2 tonos šiaudelių vakar pristatytos į Zarasų linų priėmimo punktą.

V. Tuzikas „Lenino atminimo“ kolūkio buhalteris

(Telefonu).

AMŽIAMS GYVIEJI

Jūs surikiuoti vėl,
Nors nesigirdj būgnų,
nei žingsnių,
nei komandos,
nei dainos.

Praėję prō vielas,
pro apkasus,
pro ugnj
Sustojot gretose
rikiuotės amžinos,—

nejučiomis prisimena šie poeto žodžiai. Ir gal su didžiausia emocija jie skamba čia, nuo bevardės aukštumos, iš kur matyti, kaip maudosi saulėje žydrieji ežerai, kaip laisvai ošia melsvi pušynėliai. Zarasų krašto žmonės parinko kritusiems didvyriams gal būt patį gražiausią savo žemės kampelį...

Mes skaitome raides pilkajame Lietuvos laukų granite:

Tarybų Sąjungos Didvyris kapitonas Borisas Ivanovičius Garinas...

Tarybų Sąjungos Didvyris gvardijos vyr. seržantas Nikiforas Michailovičius Parchomenko...

Tarybų Sąjungos Didvyris gvardijos vyr. seržantas Aleksiejus Nikolajevičius Satalinas...

...gvardijos seržantas Izguta Avetikovas...

...majoras K. V. Starodubas...

...kapitonas P. Naliotovas...

Ne viena žilaplaukė galva palinko virš didvyrių kapo. Ne vienos vaikiškos rankos padėjo prie šalto granito lietuviškų rūtų puokštę.

Ir mes matome pilkas kareivių voras, kylančias į ataką. Pro parako dūmus žiūrėti būdingą Tambovo valstiečio veidą, įstrižą kazacho žvilgsnį, kaukazičio profilį... Daugiatautė tarybinė šeima kovėsi dėl tavo ir mano Zarasų. Ir ta žemė, kurioje šiandien dera šimtapūdis derlius, yra suvilgyta geriausių Tarybų šalies sūnų krauju...

Bet suteikime žodį istorijai.

Kas jie, didvyriai?

1944 metų paskutinėmis liepos dienomis Tarybinės Armijos daliniai, forsavę Dauguvą, įžengė į lietuviškas žemes. Atkakliuose mūšiuose iš rudojo maro, kaip žmonės praminė fašistinius okupantus, buvo išlaisvinti Zarasai, Rokiškis, Utena... Tarybiniai tankai vis toliau riedėjo į vakarus.

Bet Hitlerio kariauna priešinosi. Atkakliai, įnirtingai, į Rytų frontą siūsdama geriausią karo techniką.

Mes prisimenam, kaip prie pamušto „ferdinando“ rasdavome raudonus medinius obeliskus su penkiakampe žvaigžde viršūnėje...

Pirmaisiais pokario metais zarasiškiai surinko didvyrių palaikus ir palaidojo

Į daugiamilijoninę armiją

„Zdanovo vardo kolūkio darbininkus. Komjaunimo pirminei komjaunimo organizacijai. Nuo Šileikio Petro, Broniaus s. Prašau priimti mane į šlovingąsias VLKJS eiles...“

Pareiškimus įstojimui į komjaunimą padavė ir Petro draugai, kolūkio zootechnikė Liucė Adamonytė, šoferis Ilarionas Sirekovas, Degučių ryšių skyriaus telefonistė Stasė Maldauskaitė. Praeitą ketvirtadienį įvykęs komjaunimo rajono komiteto biuras patvirtino Zdanovo vardo, P. Cvirkos vardo kolūkių, Stelmuzės tarybinio ūkio, M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos, vietinio ūkio valdybos pirminių komjaunimo organizacijų nutarimus priimti į VLKJS eiles geriausius jaunosius kolūkiečius, moksleivius.

juos Magučiuose. Dėkingi rajono darbo žmonės ant broliškių kapinių pastatė paminklą Tarybinei Armijai—armijai išvadotojai.

Praėjo penkiolika metų... Poilsio dienomis zarasiškiai ir gausios ekskursijos lanko Magučius, palieka ant broliškių kapų gyvų gėlių puokštes. Žmonės skaito didvyrių vardus... Kas jie? Kokius žygdarbius atliko šie mažai žinomi Tarybinės Armijos kareiviai ir karininkai, nusipelnę tokio aukšto apdovanojimo? Kokios jų žuvimo aplinkybės?

Ligi šiol į šiuos klausimus neturėjome atsakymo.

Redakcija kreipėsi į miesto vykdomąjį komitetą, į rajono karinį komisariatą, ir niekur tiksliau negalėjo pasakyti apie B. I. Gariną, K. V. Starodubą ir jų bendražygius... Pavardės, vardai, gimimo bei žuvimo datos—ir viskas.

Kur jie buvo palaidoti anksčiau? Gal rajono gyventojai žino apie jų pasikutes dienas? Pasakojimai apie tai papildytų mums brangias vertingas žinias.

Miesto vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Jurevičius pranešė štai ką:

— Tai buvo 1948 metais.

Vieną ankštų rytmetį grupės karių palaikai buvo perkelti iš miesto skvero į broliškas kapines.

O kas juos palaidojo skvere? Tikriausiai, žygio draugai, saliotu atidavę pagarbą kritusiems ir toliau nuėję link Berlyno...

leškojimai prasideda...

Keletą laiškų mes pasiuntėme į Maskvą. Pirmuoju atėjo atsakymas iš TSRS Gynybos Ministerijos Centrinio Archyvo.

„Su apgailstavimu tenka pranešti, kad negalime padėti...“

Archyvuose sukaupta tiek daug medžiagos apie Taryvių palaikus ir palaidojo

binę Armiją, apie Didįjį

Tėvynės karą, kad sunku, tiesiog neįmanoma rasti duomenis apie Keletą kariškių, nežinant jų karinės dalies ir kitų duomenų.

Užtat su kokių džiaugsmu skaitėme antrąjį laišką, kuriame buvo trumpa Boriso Ivanovičiaus Garino, Nikiforo Michailovičiaus Parchomenkos ir Aleksiejaus Nikolajevičiaus Satalino atliktų žygdarbių apyrašas.

Gauta medžiaga liudija apie tarybinių karių didvyriškumą, jų paslaukojimą Tėvynei.

Ką pasakoja anketa

Vartome Tarybų Sąjungos Didvyrio B. I. Garino anketą. Gimęs 1921 metais, nuolatiniis adresais — saulėtasis Suchumi. Nuo pat karo pradžios dalyvavo mūšiuose. Kalinino frontas, po to Stalingradas, Voronežo frontas... Sužeidimai... Raudonosios Vėliavos ir Raudonosios žvaigždės ordinais. O kiek vėliau trečiasis — Tėvynės karo I-ojo laipsnio ordinas... Būdami priešakinėse linijose, 1942 metais kovos draugai Borisą Ivanovičių Gariną priėmė į Komunistų partijos eiles.

Kukli ir kupina patriotizmo leniniečio biografija...

Pilnesnį vaizdą susidarome, kai perskaitome Apdovanojimo lapą. Štai keletas ištraukų:

„Penkių mėnesių laikotarpį (1943.III.15.—VIII.27.) oro eskadrilė, vadovaujama kapitono B. I. Garino, atliko 415 sėkmingų kovinių operacijų. Antskrydžių metu ji sunaikino daug priešų technikos ir gyvosios jėgos ties Charkovu, Belgorodu, Sumais, Graivoronu, Bogoduchovu...“

(Bus daugiau).

—★—★—

Savo tikslą jos turi pasiekti

Vieną karštą vasaros popietę, baigusios melžti ir pašėrusios karves mišiniu, „Lenino atminimo“ kolūkio melžėjos susifinko prie fermos esančiame raudonajame kampelyje. Užsukome ir mes.

— Kaip sekasi, merginos? — paklausėme.

— Neblogai. Tik štai dėl karščių pienas mažėja. Kad nors lietus palytų, o tai ganyklos visai uždžiūvo, — atsakė Fevronija Burlakova, su nerimu žvelgdama pro langą į giedrą, be jokio debesėlio dangų.

— Kaip bebūtų, bet pirmąją vietą rajone turime išlaikyti, merginos, — tvirtai pareiškė fermos apskaitininkė Irina Sumarok.

— Žinoma, juk mes kovojame už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvo vardu, — atsiliepė ir kitos melžėjos.

— O kaip bus su moky-musi?

Melžėjos susižvalgė. Tikrai, kaip gi bus, juk jos pačios dar tada, kai pasiryžo kovoti už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvu, nutarime tvirtai pabrėžė: kiekvienas kolektyvo narys privalo mokytis!

Kiti kolūkio komjaunuoliai ir jaunimas mokysis kas vakarinėje valstiečių jaunimo mokykloje, kas politratelyje, kas moko- si neakivaizdiniu būdu, tik melžėjom sunku prisitaikyti prie jų. Vakara-rais, kada prasideda pamokos vakarinėje mokykloje ir

G. Kazlauskaitė
LLKJS Zarasų RK
sekretorius

politinio švietimo ratelyje, fermoje — pats darbo įkarštis.

— Tai kaip gi bus, a? — su nerimu akyse prašneko komjaunuolė Burlakova. — Juk mūsų tarpe yra ir tokių, kurios net pradinės mokyklos nebaigė. O ir baigusios beveik viską pamiršome...

Ir čia joms į pagalbą atėjo pats fermos vedėjas komjaunuolis Henrikas Veikša.

— O juk galima organizuoti vakarinius kursus čia pat fermoje, raudonajame kampelyje. Atnešime keletą suolų ir vakarais mokysimės. Mes jau kalbėjome su mokytojais — komjaunuoliais. Jie visada padės.

Ir kuri iš melžėjų galėjo būti nepatenkinta tokiu klausimo išsprendimu?!

Negalima pasakyti, kad komjaunuoliams neteko susidurti su sunkumais. Jų buvo nemažai. Daug ginčijosi ir Turmanto vidurinės mokyklos mokytojai — komjaunuoliai. Visi turi pakankamą skaičių pamokų, visi gana aktyvūs visuomenininkai, o čia dar vienas krūvis, ir, reikia pasakyti, gana rimtas.

— Reikia pedagogo ne tik turinčio vidurinį-speci- alų išsilavinimą, bet ir nemažą praktinį stažą, — nusprendė komjaunuoliai kar-

tu su kitais mokytojais.

Atsakingas ir nelengvas darbas atiteko mokytojui komjaunuolei Klavdijai Fedotovnai Veselovai.

Reikia pradėti užsiėmimus, o raudonajame kampelyje šalta, neįauku.

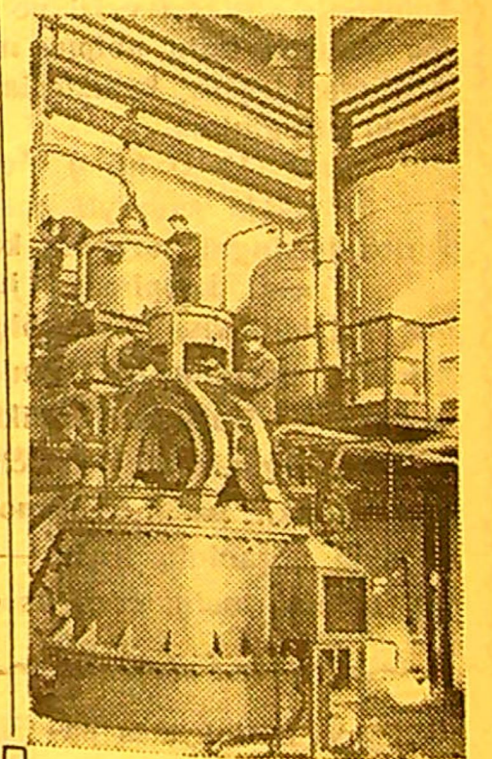
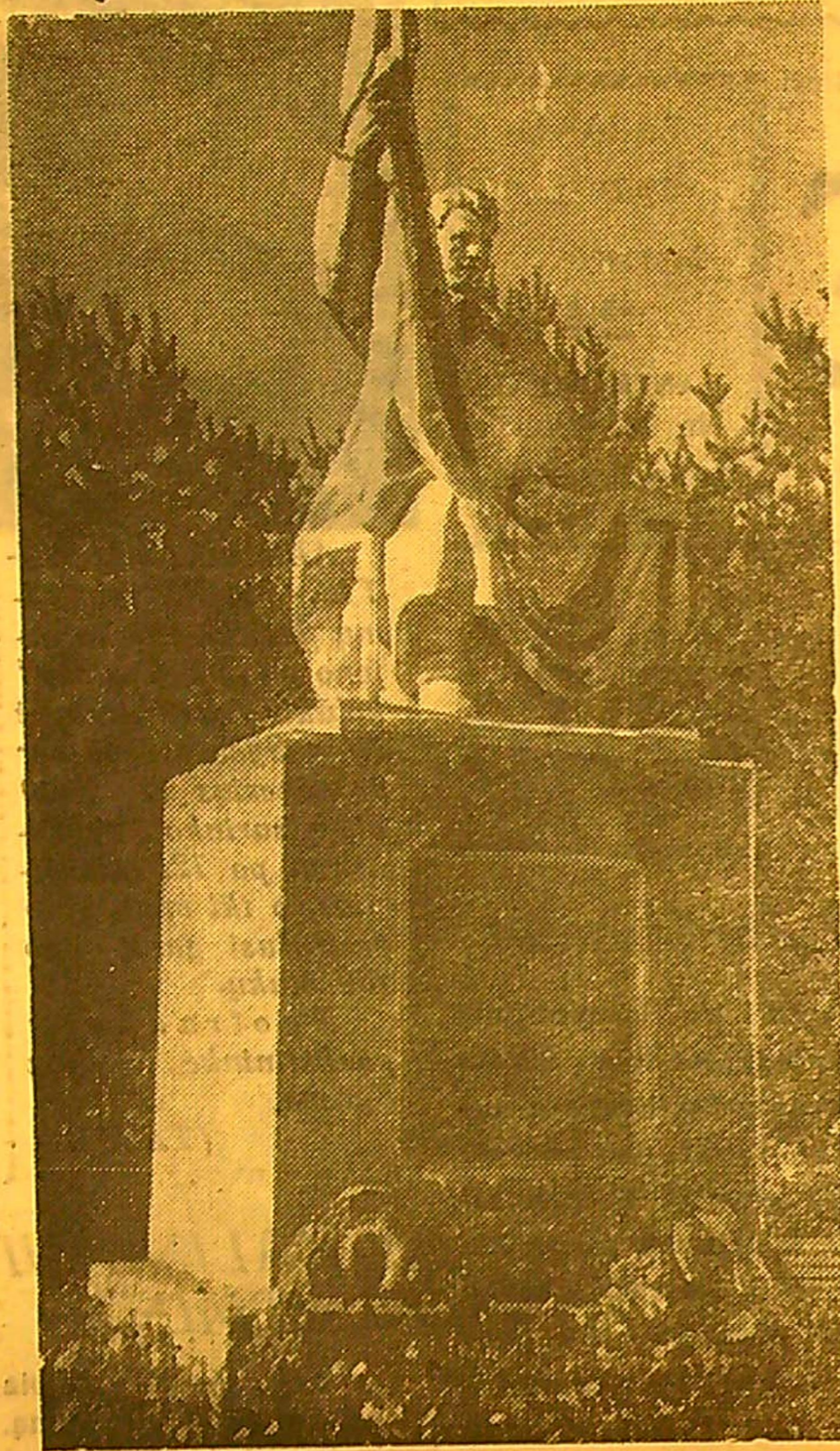
— „Nesuspėjo“ atremontuoti per vasarą, — su pašaipia kalba melžėjos.

Ir tikrai, nepakenčiama padėtis buvo jau ir praeitą žiemą, tačiau vasaros metu kolūkio vadovai buvo pamiršę apie tai.

Tiesa, mokytoja veltui negaišta laiko, — ji papasakojo melžėjom tai apie drg. Chruščio vizitą į JAV, tai apie artėjantį TSKP CK Plenumą, tai aiškina partijos ir vyriausybės kolūkiams keliamus uždavinius.

Susirūpino, nors ir labai pavėluotai, ir kolūkio vadovai — pradėjo remontuoti bendrabutį, raudonąjį kampelį. Po savaitės melžėjos tikisi pradėti mokytis reguliariai. To paties laukia ir mokytoja — komjaunuolė Klavdija Veselova.

Norėtusi pasakyti, kad melžėjų, kovojančių už komunistinio darbo kolektyvo vardą, ir mokytojų-komjaunuolių iniciatyvą daugiau palaikytų ir kolūkio komunistai, valdyba. Tada galėsim būti tikri, kad fermos darbuotojų kolektyvas įvykdys ir šį savo įsipareigojimą — įsigyti septynmetį išsilavinimą. O melžėjom pakaks ir jėgų, ir ryžto, ir iš-tvermės.

Ypatingos baras kontrolės

PRADŽIA GERA

Vykdamas melioracijos darbus „Tarybinio artojo“ kolūkyje vasarą buvo paruošta trąšai tūkstančiai tonų durpių. Artėjant prie pabaigos šių ūklinių metų darbams, kolūkiečiai mobilizuoja vietinėms trąšoms vežti į laukus.

Prieš keliolika dienų IV, drg. Malakausko vadovaujamos, brigados kolūkiečiai pradėję minėtą darbą jau išvežė į bulvėms ir kukurūzams skirtas dirvas 150 tonų durpių. Vietinės trąšos gabenamos arkliais. Geriausiai dirba kolūkiečiai: Jadvyga Juškėnaitė, Antosė Sklizmantaitė, Aldona Klasinskaitė, Juozas Berentas, Antanas Dambrauskas.

L. KRASAUSKAITE
kolūkio sąskaitininkė

Kovojuame už centnerius

Mūsų kolūkyje iki šiol trąšų kompostas naudingas išaugdavo žemi grūdinių bei visoms kultūroms. Vien tik kitų žemės ūkio kultūrų kiekvienam hektarui bei kukurūzams kolūkiečiui suprantama. 40 tonų tokių trąšų. Dirvos brigadose smėlingos, nualintos. Jas tręšdavome tik mineralinėmis trąšomis, kurių ne visuomet užtekdavo, o savų vietinių trąšų į dirvas išveždavome mažai. Mėšlo vos užtekdavo kukurūzams bei bulvėms.

Neseniai įvyko atviras partinės organizacijos susirinkimas. Jo dienotvarkėje buvo svarstomas klausimas dėl dirvų derlingumo pakėlimo. Šis klausimas jaudina visus artelės narius. Juk septynmečio gale iš kiekvieno hektaro mes turime gauti dvigubai daugiau grūdų, negu kad dabar.

Vykdamas melioracijos darbus artelėje paruošta 10 tūkstančių tonų durpių. Jos per vasarą gerai išsivėdino ir bus gera komposto sudėtinė dalimi. Į kiekvieną ariamos žemės hektarą nutarėm išvežti ne mažiau kaip po 6 tonas durpių. Jas kompostuosime su mėšlu bei mineralinėmis trąšomis. Toks organinių-mineralinių

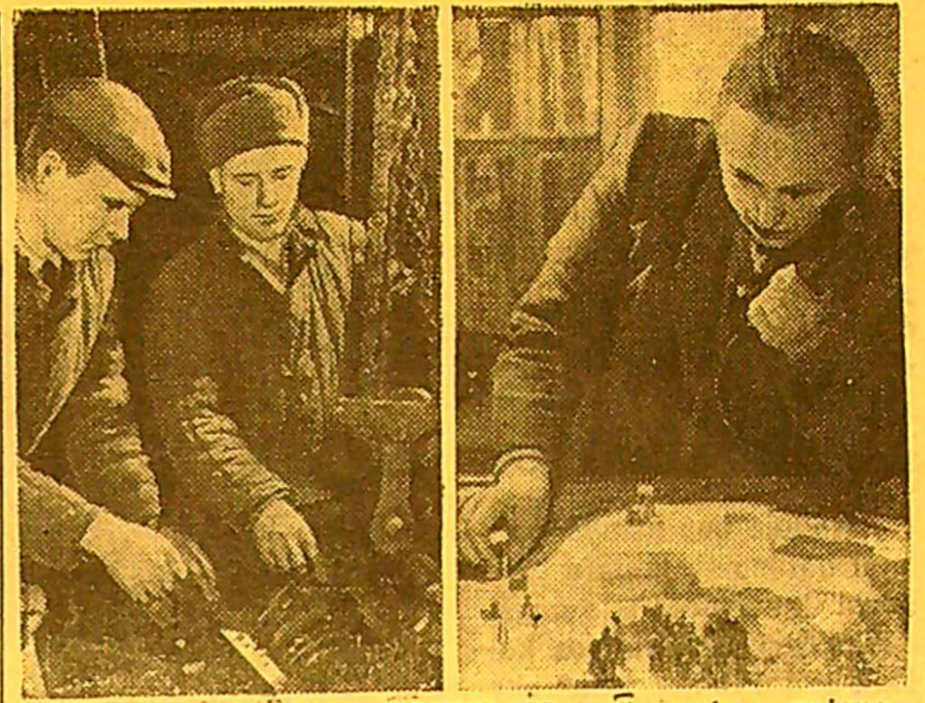
trąšų kompostas naudingas visoms kultūroms. Vien tik kiekvienam bulvių bei kukurūzų hektarui paruošim po 40 tonų tokių trąšų.

Kompostų paruošimą jau pradėjome. Pirmoje brigadoje durpės vežamos prie kiaulidės ir čia kompostuojamos su mėšlu bei srutomis. Durpės šioje brigadoje vežamos traktoriais. Gerai dirba traktorininkas A. Krasnovas, kolūkiečiai A. Asminavičius, V. Skaudys ir kiti. Kasdien prie fermos atgabenama po 35–40 tonų durpių.

Likusiose brigadose durpės vežamos arkliais. Sudarytos pastovios vežėjų grupės su 4–5 pastotėmis kiekvienoje brigadoje. Kol likusieji kolūkiečiai dar užsiėmę kitais darbais, kompostus ruoš tik šie žmonės. Vėliau trąšų paruošėjų grupes padidinsime.

Dabartiniu metu jau pagaminta apie 300 tonų komposto. Kompostavimas vyksta toliau. Ateinančiais metais žemė derliumi bus dosnesnė.

J. Barzda
„Aušros“ kolūkio agronomas

STALINGRADO SRITIS. Novo-Anensko rajono „Deminskij“ kolūkio mašinų parke priskaitoma 75 traktoriai, 50 kombainų, 60 automašinų ir daug kitos technikos.

Mechanizuotoms brigadoms operatyviai vadovaujama radijo pagalba iš dispečerinio punkto.

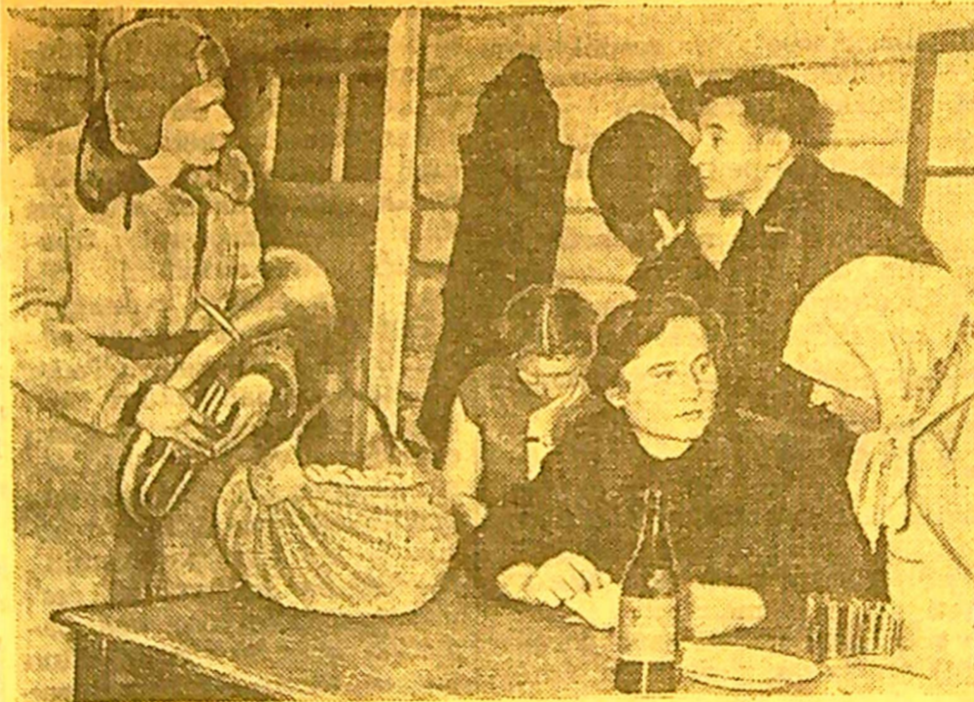
Nuotraukoje: kolūkio mašinų-traktorių dirbtuvės inžinierius J. Skvorcovas (kairėje) ir traktorininkas A. Arčakovas surenka užpakalinį traktorius tiltą po kapitalinio remonto. Kolūkio dispečeris M. Marčenko duoda mechanizatoriams nurodymus per radiją. (TASS).

„PERGALĖS“ MEDZIAGOS PĖDSAKAIS

„Kol derlius ne aruode — nesakyk, kad jis tavo“

Taip pavadintoje korespondencijoje faktai teisingi. Ji buvo apsvaistinta kolūkio valdybos posėdyje „Pergalės“ laikraščio, kuriame nutarta organizuoti kūlėjams pietus, žlugdomi kūlimo darbai. Kultūriškai kasdien iki 20 valandos. Šiuo metu kūlimo darbai kolūkyje paspartėję, kad iškelti korespondencijoje.

Dovana meno mėgėjams

Daugiau kaip prieš ketverius metus į Švenčionių rajono „Naujojo gyvenimo“ kolūkio klubą skaityklą atėjo dirbti Juozas Blaževičius. Jis subūrė saviveiklininkus. Dabar čia veikia dramos ir liaudies šokių rateliai, choras, kanklių sekstetas, skudučių ansamblis, kaimo kapela. Respublikinėje kaimo klubų-skaityklų meno saviveiklos kolektyvų apžiūroje pernai kolūkio klubo-skaityklų meno saviveiklos kolektyvas užėmė antrąją vietą.

Spalio švenčių proga kolūkio saviveiklininkai gavo puikią dovaną — kultūros namus. Naujųjų kultūros namų scenoje jie parodė K. Sajos pjesės „Šeškai“ premjerą.

Nuotraukoje matome sceną iš spektaklio „Šeškai“ „Naujojo gyvenimo“ kolūkio kultūros namų scenoje.

B. BUČELIO tekstas ir nuotr. (ELTA).

Kunigo išpažintis

Jūs, žinoma, suprantate, kad mano likimo žmogui būna tai, apie ką ne labai malonu ne tik kalbėti, bet ir prisiminti. Tačiau aš žinau, kad tai būtina, kad iš esmės, reikalas ne manyje, todėl pasi-stengsiu papasakoti, kaip visa tai įvyko.

Gimiau aš netoli Vilniaus, provincijos miestelyje Kaišiadoryse. Tėvas iš pradžių buvo girininkijos darbininku, paskui girininku; mano vaikystė praėjo nuošaliose vietose, toli nuo bent kiek stambesnių gyvenviečių. Miškas, miškas ir miškas. Ištiesomis dienomis tėvo nebūdavo namie: jis sunkiai uždirbinėdavo duonos kėšni. Aš gyvenau savo motinos, giliai religingos moters, dvasinėje globoje. Visuose varguose, visose nelaimėse mus paguosdavo tikėjimas dievu. Dievas įėjo į mano sąmonę, kaip sakoma, su motinos pienu.

Mokyklos buvo toli nuo mūsų namų. Paskui mokytis aš pradėjau vėlai, vos ne dešimties metų. Tekdavo eiti penkis kilometrų mišku į ten ir penkis atgal. Mokykloje — tai buvo buržuazinėje Lietuvoje — kaip ir šeimoje, viskas buvo aiškina dievo apvaizdos buvimu...

Paskui įstojau į gimnaziją. Buvau vyresnis už visus savo draugus, drovus, tyklus ir paklusnus berniukas. Kiti žaisdavo ir išdykaudavo, aš gi — vis nuošaly.

Būdamas klasės seniūnu, labai dažnai

susitikdavau su teologijos dėstytoju, kapelionu, kuris buvo mūsų klasės auklėtoju. Jis, matyt, pagtebėjo mano uždara charakteri, mano palinkimą į susimąstymą, savęs analizavimą ir su manim dažnai pradėdavo kalbėti apie kilnų dvasios tarno pašaukimą.

Gal būt, kapelionas neturėjo jokio pikto sumanymo ir patį nuoširdžiai tikėjo tuo, kuo dūmė galvas kitiems.

Kaip ten bebuvę, bet aš patikėjau juo ir nutariau tarnauti dievui. Įstojau į Kauno dvasinę seminariją. Čia iškart patekau į bukinančią, bet kokią laisvą valią slopinančią kareivišką aplinką.

Iš seminarijos negalima išeiti be leidimo. Norint išeiti, reikia rašyti prašymą. Į teatrą dar retkarčiais išleis, o į kiną — niekada. Literatūros ir meno pamėgimas čia laikomas atsitolinimu nuo dievo, ir visokiais būdais stengiamasi užkirsti kelią tam. Mūsų tarpe buvo labai gabus pradedantysis literatas. Trokštantis žinių ir smalsaus proto, jis ne kartą leido suprasti, kad tarp seminarijos sienų negali rasti sau dvasios peno. Prie jo pradėjo kibti. Ir kartą, apkaltinę jį norėjus be leidimo išeiti į miestą, pašalino iš seminarijos. Kitas mano draugas buvo talentingas dailininkas. Kol jis plešdavo pavaišlus religine tematika, jį garbindavo,

tačiau tikras menininkas juk negali atsitverti nuo gyvenimo. Dabar aš suprantu tai, o tada tik numaniau, kodėl Antaną Galiacką pašalino iš seminarijos. Antanas baigė vidurinę mokyklą ir dabar mokosi meno mokykloje.

Dvasinio muštro, savivalės, veidmainystės, liežuviavimo ir nepaprasto paklusnumo atmosferoje aš galutinai netekau didelio gyvenimo, kuris lyg okeanas kunikulio aplink mūsų menkutę salelę — seminariją, pajautimo. Tik ribotai svokdamas realųjį pasaulį, dvasiniai nuskurdintas, aš fanatiškai tikėjau savo pasirinktuju keliu — jis vienintelis man atrodė teisingu. Kaip kad vaikystėje nuo gyvenimo mane skyrė giria, taip dabar nuo jo mane atitvėrė ištisas religinių kanonų miškas.

1950 metais aš baigiau seminariją ir buvau pasiūstas vikaru į Semeliškų miestelį Vievio rajone. Po dešimties mėnesių buvau perkeltas jau savarankiškam darbui į Varėnos rajono Perlojos kaimą, paskui į Bogosloviškį, dar po to į Gegužinę Kaišiadorių rajone ir pagaliau į Dubingius Nemenčinės rajone.

Tapęs kunigu ir pasijutęs laisvėje — kokia maloni ji atrodė po seminarijos — aš pradėjau skaityti laikraščius, domėtis mane supančiu painiu gyvenimu, gilintis į jį.

Didelį išpuolį man padarė partijos nutarimai ir šalies ūkio bei kultūros vysty-

mo planai, jų gyvenimiškumas, poetinis gėrio siekimas. Prieš mano akis atsivėrė žemiško gyvenimo didybė. Kodėl gi, galvojau aš, atsisakyti realaus gyvenimo grožio ir džiaugsmų, dedant visas viltis į pomirtinį!

Bandžiau bendrauti su vietos inteligentija, su pažangiais žmonėmis. Čia susidūriau su dviem, aš pasakyčiau, sunkumais. Iš vienos pusės, būdamas kunigu, aš negalėjau dalyvauti visuomeninėje veikloje, susirinkimuose. Iš kitos pusės — netikintieji tiesiog šalindavosi kunigo.

Ejo dienos, mėnesiai, metai, ir aš vis dažniau susimąstydavau: kokia gi pagaliau mano darbo, mano gyvenimo prasmė?

Šimtai įtikinančių pavyzdžių rodė, jog bažnyčią lankantieji žmonės visai negeresni už tuos, kurie apsieina be dievo. Netikintieji dievu tiki savimi, savo ir savo draugų jėgomis, kolektyve jie dirba geriau ir sąžiningiau. Ir gyventi jiems įdomiau.

Baisiausia buvo kita: aš negalėjau užmerkti akių, matydamas, kad kai kurie mano parapijiečiai, dangstydamiesi religija, dievu, elgdavosi kuo žemiausiai, kuo niekšiščiausiai, netgi nusikalisdavo, o paskui eidavo pas mane nuodėmių atleidimo, kad „švaria sąžine“ galėtų nusidėti vėl.

Išpažinties metu nuolat tekdavo klausytis antitarybinių ir piktų žmonių, iš kurių darbininkų ir valstiečių valdžia atėmė teisę savintis svetimą darbą, burnojimų, (Nukelta 4 psl.).

I PASAULINĖ žemės ūkio PARODA

Gruodžio mėnesį Indijos sostinėje Delyje atidaroma pasaulinė žemės ūkio paroda. TSRS žemės ūkio laimėjimams parodyti Delyje statomas dviejų tūkstančių kvadratinį metrų ploto paviljonas.

Parodoje bus demonstruojami naujausių markių traktoriai ir žemės ūkio mašinos. „Tarybų Sąjungos kolūkių ir tarybinių ūkių“ skyrius papasakos apie V. Lenino kooperatinį planą, apie mūsų šalyje sukurtą stambiausią ir plačiai mechanizuotą socialistinę žemės ūkio gamybą.

Vienas parodos skyrių su pažindins lankytojus su tuo, kaip Tarybų Sąjungoje sprendžiama grūdų problema. Plačiai ir visapusiškai bus parodyta gyvulininkystė.

Neabejotiną susidomėjimą sukels tarybinių dirbtinių žemės palydovų ir kosminiu raketų modeliai, naujų mokslininkų laimėjimai naudojant atominę energiją taikiems tikslams.

Visi eksponatai jau išsiųsti į Indiją.

(TASS-ELTA).

Ant konvejerio—naujas traktorius

Minsko traktorių gamykloje pradėtas serijomis gaminti naujas keturių varančių ratų ratinis traktorius „Belorusj-MTZ-7“. Tokia mašina pirmą kartą sukurta mūsų šalyje ir turi kai kurių pranašumų palyginti su analoginiais dviejų varančių ratų traktoriais.

Naujame traktoriuje pastatytas ekonomiškas 45 arklio jėgų keturtaktis dizelinis variklis. Mašinos grei-

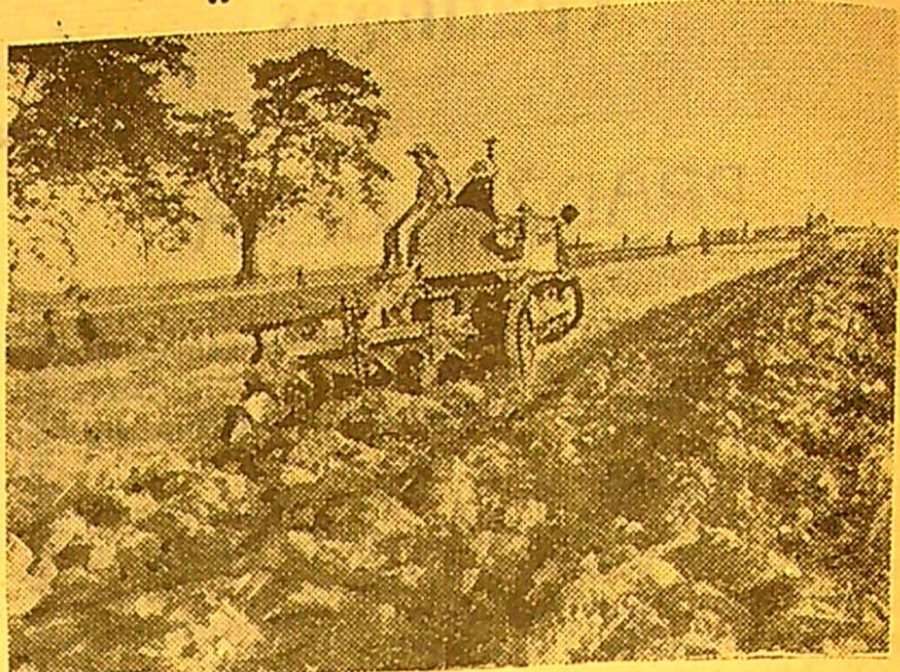
MONGOLIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Šimtai valstybinių ūkių šeimų persikelia gyventi į gerai įrengtus butus.

Nuotraukoje: I. Ceren — Gombodordžos valstybinio ūkio šoferio žmona naujame bute.

* * *

Vietnamo Demokratinės Respublikos žemės ūkis ap rūpinamas technika. Neseniai į Jen-So kaimą netoli Čanojaus atgabenti traktoriai.

Nuotraukoje: traktoriai laukuose.

40 milijonų kino žiūrovų

Pokariniais metais Tarybų Lietuvoje nuveiktas didelis darbas plečiant kinofikacijos tinklą. Dabar respublikoje yra 763 kino įrenginiai, iš jų 624 aptarnauja kaimo darbo žmones. Dar labiau kino tinklas išaugs septynmečio metais. Ruošiami visuotinio kaimo kinofikavimo planai. „Eltos“ korespondentas papasakojo apie tai, kas bus padaryta per septynmetį toliau gerinant darbo žmonių aptarnavimą kinu.

Kino menas, — pasakė drg. Jakelaitis, — turi svarbią reikšmę komunistiškai auklėjant darbo žmones, keičiant jų kultūrinį lygį. Kinai — labiausiai prieinama meno šaka plačiosioms liaudies masėms. Per praėjusius metus Tarybų Lietuvoje kino filmus žiūrėjo 25,5 milijono darbo žmonių. Buvo or-

ganizuota 275 tūkstančiai kino seansų. Siemet žiūrovų skaičius padidės iki 29 milijonų. Per pastaruosius dešimt metų miestuose žiūrovų skaičius išaugo maždaug tris gubai, o kaime — daugiau kaip 11 kartų. Smarkiai išsiplėtė kino teatrų tinklas. Reikia pažymėti, kad būtiniausias viešpatavimo laikais kaime iš viso nebuvo kino teatrų.

Ir vis tik padėtis aptarnaujant darbo žmones kinu šiandien dar yra nepatenkinama. Tarybų Lietuva šiuo atžvilgiu atsilieka nuo kaimyninių respublikų. Paimkime kad ir kino teatrų lankomumą. 1958 metais kitose respublikose respublikose vienas gyventojas vidutiniškai apsilankė kine 16 kartų, o mūsų respublikoje per tą patį laiką — tik dešimt kartų.

Ieškodama naujų kelių kino tinklo darbui gerinti, Kultūros ministerija šiemet organizavo eksperimentinį

Nemencinės ir Vilniaus rajonų istisinių kinofikavimą.

1958 metais Nemencinės rajone buvo 5 kinojameji kinai ir vienas kaimo stacionaras. Juose įvyko 1871 seansas. Žiūrovų aptarnavimo metine užuotus nebuvo įvykdyta. Šių metų birželio mėnesį buvo perduoti eksploatuoti dar 24 kino įrenginiai. Dabar rajone veikia 27 kaimo stacionarai ir 3 kilmojameji kinai. Kino lankomumas padidėjo daugiau kaip dvigubai. Panašus vaizdas ir Vilniaus rajone, kur papildomai buvo pradėta eksploatuoti 20 kino įrenginių.

Iki 1963 metų Tarybų Lietuvos kaime numatoma visur įrengti kino stacionarus. Kiekvienuose naujai pastatytuose kolūkių kultūros namuose bus įrengtos kino aparatinės. Užbaigus visuotinę kinofikavimą, respublikos kaime veiks daugiau kaip 2 tūkstančiai kino stacionarų. Vien šiais metais kaime eksploatuoti perduota viršum plano 90 kino įrenginių. 30 kino įrenginių padovanavo mums Rusijos Federacijos kultūros darbuotojai.

Septynmečio metais smarkiai išaugs filmų gamyba. Dabar kiekvieną savaitę pas mus demonstruojami trysketuri nauji meniniai filmai. Septynmečio pabaigoje į šalies ekranus naujas filmas išeis kasdien. Todėl reikia smarkiai išplėsti kino tinklą miestuose ir rajonų centruose. Vien tik Vilniuje per septynmetį numatoma pastatyti 6 naujus kino teatrus, iš jų vieną panoraminį. Iš viso per septynmetį respublikos miestuose bus pastatyta apie 70 naujų kino teatrų. Vietų skaičius juose nuo 28 tūkstančių 1958 metais padidės iki 42 tūkstančių 1965 metais.

Kino tinklo darbui pagerinti didelę reikšmę turi naujos technikos įdiegimas. Vilniuje, Kaune, Palangoje, Ukmergėje ir Kėdainiuose įrengti plačiaekraniniai kino teatrai. Eilės miestų ir rajonų kino teatrų pasenusi aparatūra pakeista nauja. Montuojamas plačiaekraninis kilnojamas kinas, kuris aptarnaus kolūkius.

Šiais metais įrengta subtitrinė dirbtuvė, kurioje daromi lietuviški užrašai kino filmams.

Lietuvos kinofikacijos darbuotojams iškelti dideli uždaviniai — paskutiniaisiais septynmečio metais aptarnauti beveik 40 milijonų žiūrovų, — sako V. Jakelaitis. — Pirmiaujančių rajonų patyrimas rodo, kad šis uždavinys gali būti įvykdytas ir anksčiau. Tai pasiekti yra kiekvieno kinofikacijos darbuotojo, kiekvieno kultūrinio fronto darbuotojo garbės reikalas.

Ekranas

„Jūros įstatymas“

Į narų bazę iš Varnos atvyko naujas brigadininkas Aleksandras Šachovas. Jis paprašė viršininką nesakyti kokioms pareigoms jis paskirtas. Mat, Petras turi parodyti savo draugą ir išradimą sun-kiame darbe, ir tik tada kolektivas pripažįsta jį saviškiu. To norėjo pasiekti ir Aleksandras. Be to, iki jo atvykimo brigadininku buvo senas jo draugas Petras.

Petras pakvietė draugą, kol tas gaus kambarį, pagyventi pas jį. Aleksandras nemalonai nustebo,

Meninių filmų studijos gamyba, Sofija. 1958 m.

Steigiamas Lietuvos sodininkystės draugijos Zarasų skyrius

Papuošti gimtuosius kaimus ir miestus sodais — visų mūsų pareiga.

Mūsų respublikoje jau įsteigta laisvanoriška sodininkų draugija, vienijanti sodininkystės, gėlininkystės, bitininkystės ir daržininkystės darbuotojus bei mėgėjus. Penktadienį, lapkričio 27 dieną 12 val. kultūros namų salėje įvyks Lietuvos laisvanoriškos sodininkystės draugijos Zarasų skyriaus steigiamasis susirinkimas.

Reikia tikėtis, kad į šią draugiją gausiai įstos zarasičiai.

Redaktorius
H. JURSYS

Kino teatruose

ZARASAI — „Jūros įstatymas“ — 24—25 d. d. „Atsarginis žaidėjas“ (spalvotas, diena) — 25 d.

DEGUČIAI — „Naktinis reisas“ — 24—25 d. d.

TURMANTAS — „Neturėk pinigų...“ (spalvotas) — 24—25 d. d.

SKAITYTOJAU!

Neužmiršk užsiprenumeruoti gruodžio mėnesiui ir 1960 metams rajoninį laikraštį

„PERGALĖ“

Laikraštis išėina 3 kartus per savaitę lietuvių ir rusų kalbomis

Prenumeratos kaina:

1 mėn. — 1,95 rub.
3 mėn. — 5,85 rub.
metams — 23,40 rub.

Prenumeratą priima ryšių ir „Sąjunginės spaudos“ skyriai, visuomeniniai spaudos platintojai, kolūkių laiškininkai ir apylinkių Tarybų sekretoriai.

Užsiprenumeruokite ilgesniam laikui!

Kunigo išpažintis

(Atkelta iš 3 psl.)

„Išpažinties paslaptis“ buvo paranki tokiems žmonėms. Kunigas juk privalo amžinai išlaikyti šią paslaptį.

Kartą išpažinties atėjęs valstietis man prisipažino pavogęs kolūkio javus. Jei būtų pavogta iš kaimyno, dievo vardu aš būčiau liepęs jam grąžinti. Čia gi kolūkio — grąžinti lyg ir nėra kam. Ir aš pasitenkinau tuo, kad liepiau nebenušidėti. Bet štai, atėjęs išpažinties, jis vėl prisipažino vogęs kolūkio javus. Tą pat sakė sekančios išpažinties metu. Aš supratau, jog vogti jį pastūmėjo ne skurdas, o turto troškimas ir neapykanta kolūkiui. Iš klausydavau jo „išpažintis“ ir laikiau jį paslapyje: dvasininko titulus įpareigojo mane! Arba vėl. Atėjo baurus senis ir prisipažino išniekęs savo mažametę anūkę, dar mokyklos nelankantį vaiką. Paskyriau atgailą. Antros išpažinties metu senis vėl prisipažino ištvirkinęs mergytę. Ir trečią kartą atgailojo, vis taip pat ištvirkindamas. Reikėjo užkirsti kelią nusikaltėlio niekšybėms ir pagal įstatymą nubausti ištvirkėlį. O ką padariau aš, kunigas, dievo tarnas? Laikydama išpažinties paslaptį, apsiribodavau pamokymais, paliepiamais apvalyti sielą.

Yra, žinoma, ir nuoširdžiai tikinčių žmonių — aš pats buvau tokiu. Su šiais žmonėmis reikia elgtis jautriai, kaip su sunkiai sergančiais. Tačiau tiek melo per išpažintis tekdavo išgirsti iš tų, kuriems niekas neatrodė šventa, o dievas — tik patogi pasipelnymo, apgaulės priemonė...

Prieš tuokiantis katalikų bažnyčioje jaunieji pagal tradiciją eina išpažinties. Štai sėdi būsimieji vyras ir žmona. Vienu ir tuo pačiu klausimu jaunas prisipa-

žįsta, nuotaka — kategoriškai neigia. Tačiau aš nekaltinau jų melu, kad išsaugociau išpažinties paslaptį, nors man aišku: negalima tikėti dievu ir meluoti!

Kiek aš besistengiau padėti savo parapijiečiams būti tyresniais, geresniais, mano pastangos neduodavo jokių džiuginančių vaisių. Vagys atgailaudavo, bet likdavo vagimis, o ištvirkėliai atsiduodavo ydai su pirmą kartą aistra.

Pamačiau, kad bažnyčia tapo nemokšų, atsilikėlių, o dažnai ir nusikaltėlių susibūrimo centru.

Supratau einąs klaidingu keliu ir ryžausi nutraukti ryšį su katalikybe. Tačiau ką veikti, kur dirbti? Prašiau veterinarijos gydytojo komunisto Antano Raubicko patarimo. Pasikalbėjimai su juo man padėdavo daug ką suprasti. Ir šįkart jo patarimas nuėjau į partijos rajono komitetą, papasakojau ten apie savo gyvenimą ir pareiškiau atsisakąs dvasininko titulo. Man patikėjo vadovavimą Dubingių bibliotekai. Nutraukęs ryšius su bažnyčia, jaučiausi naujai gimęs. Prieš mane atsivėrė dosnus, turtingas gyvenimas. Supratau, kad tikrasis mano pašaukimas — technika. Galvodamas stoti į Politechnikos institutą, gauti inžinieriaus išsilavinimą, aš persikėliau į Vilnių. Dabar baigiu dešimtmetę mokyklą ir, dirbdamas „Elfoje“ kaupiu gamybinių patyrimą. Dalyvauju meninėje saviveikloje — dainuoju gamyklos chore. Sukūriau šeimą. Žmona Adelė — medicinos sesuo. Turiu dukrą Jūratę ir sūnų Romą. Gyvenu neblogai, blogiausiai atveju geriau negu gyvena kunigas Aleksas Ramašauskas...

A. Ramašauskas („Ogoniok“).